

دستور العمل اجرای برنامه استاد معین

در ارائه خدمات سلامت مادران

مقدمه : طراحی مداخله مناسب در راستای کاهش عوارض مرگ مادران یکی از مهم ترین اهداف برنامه سلامت مادران در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و همچنین دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور است . در راستای تحقق این هدف و با توجه به نتایج بدست آمده از نظام مراقبت مرگ مادر که نشانگر تأخیر در تشخیص و درمان عوارض یا بیماری های همراه در اکثر موارد مرگ مادر است و از طرف دیگر، با عنایت به پراکندگی شهرستان های استان اصفهان ، کمیته کاهش مرگ مادر ، تصمیم به طراحی برنامه استاد معین به شرح ذیل نمود.

هدف کلی :

- ۱- ارتقاء سلامت مادران پرخطر در دوران بارداری ، زایمان و پس از زایمان
  - ۲- حمایت علمی متخصصین زنان شاغل در شبکه های بهداشت و درمان شهرستان های تابعه در زمینه ارائه خدمات مراقبتی به مادران پرخطر در دوران بارداری ، زایمان و پس از زایمان
- #### اهداف اختصاصی :

- ۱- ارتقاء آگاهی ، نگرش، عملکرد متخصصین زنان در زمینه مراقبت از مادران پرخطر در دوران بارداری ، زایمان و پس از زایمان
- ۲- ارتقاء کمی و کیفی مشاوره های حضوری و غیرحضوری
- ۳- ارتقاء کمی و کیفی نظارت اعضای هیئت علمی گروه زنان و زایمان دانشگاه از واحدهای مرتبط در ارائه خدمات مراقبتی مادران
- ۴- ارتقاء کمی و کیفی استانداردهای ارائه خدمات مراقبتی مادران

شرح برنامه :

برنامه در دو جزء ؛ تعاریف واژه ها و چگونگی اجرا تهیه گردیده است .

الف (تعاریف واژه ها

گروه هدف : کلیه متخصصین زنان شاغل در شبکه های بهداشت و درمان شهرستان های تابعه

استاد معین : اعضا هیئت علمی گروه زنان و زایمان

ب (چگونگی اجرا

- ۱- اساس این برنامه بر حمایت علمی اعضای هیئت علمی گروه زنان و زایمان از متخصصین زنان می باشد. لذا در مرحله اول کلیه متخصصین زنان شاغل در شبکه های تابعه تقسیم بندی گردیده (جدول ۱) و مسئولیت حمایت هر ۳-۵ نفر به عهده یک عضو هیئت علمی قرار می گیرد. (جدول ۱ پیوست می باشد).
- تبصره : در شهرستان هایی که بیش از ۵ نفر متخصص زنان وجود داشته باشند ، متخصصین مربوطه بین چند عضو هیئت علمی تقسیم می شوند ولیکن در هر شبکه ، تنها یک عضو هیئت علمی مسئولیت نظارت و هماهنگی بر برنامه

سلامت مادران شهرستان را خواهد داشت و بقیه تنها پاسخگوی مشاوره های حضوری و غیر حضوری متخصصین تحت پوشش خود هستند.

۲- اساتید معین موظف خواهند بود هم زمان با آغاز برنامه ، از شبکه تحت پوشش خود نظارت اولیه ای بعمل آورند. در این نظارت ضمن بازدید از بیمارستان و زایشگاه شهرستان ، اطلاعات اولیه در مورد وضعیت ساختار و فرایندهای برنامه های سلامت مادران شبکه را بررسی نموده و متخصص / متخصصین زنان شهرستان را در زمینه برنامه توجیه می نمایند. بازدیدهای بعدی با فواصل ۶ ماهه صورت خواهد گرفت.

* تبصره : به منظور یکسان نمودن فرایند نظارت ، نظارت های انجام شده توسط چک لیست نظارتی انجام خواهد گرفت.

۳- شماره تلفن تماس (محل کار و تلفن همراه) ، شماره فکس و Email اساتید معین (بر طبق تقسیم بندی فوق الذکر) در اختیار متخصصین زنان شهرستان ها قرار می گیرد . بدین طریق ایشان می توانند در صورت برخورد با موارد نیازمند مشاوره با اساتید معین خود تماس برقرار کرده و مشاوره نمایند .

۴- اساتید معین در زمان مرخصی می بایست نسبت به معرفی یک نفر از همکاران خود (به عنوان جایگزین) به متخصصین زنان شهرستان تحت پوشش خود اقدام نمایند و شماره های تماس فرد جایگزین را در اختیار ایشان قرار دهند.

۵- در صورت اتمام دوره طرح یا خدمت هر یک از متخصصین زنان شهرستان ها، جایگزین وی در آن شهرستان تحت پوشش استاد معین آن شهرستان قرار می گیرد و شبکه بهداشت موظف به اطلاع رسانی در زمینه مشخصات و شماره های تماس استاد معین به متخصص زنان و بالعکس می باشد.

۶- متخصصین زنان شهرستان ها می بایست زمان و نتیجه مشاوره خود را بر طبق فرم مربوطه (برگه مشاوره غیر حضوری استاد معین که پیوست می باشد) ثبت نمایند و مترون بیمارستان موظف خواهد بود فرم ها را بطور روزانه جمع آوری و نگهداری نماید.

تبصره ۱: بدیهی است مسئولیت بیمار مورد مشاوره بطور مستقیم به عهده پزشک متخصص زنان شهرستان (پزشک معالج) می باشد.

تبصره ۲: در موارد اورژانس که بیمار اعزام می گردد مسئولیت بیمار به عهده پزشک آنکال بیمارستان مقصد بوده و استاد معین مسئولیتی در این خصوص ندارد .

۷- اساتید معین می توانند بر اساس سؤالات متخصصین زنان شهرستان ها ، مقالات و یا محتوای علمی تهیه نموده و در اختیار حوزه معاونت بهداشتی قرار دهند تا توسط پست الکترونیک به کلیه متخصصین زنان شهرستان ها ارسال گردد.

از آنجا که این مشاوره ها به نحوی نیازسنجی از متخصصین زنان محسوب می شود ، اساتید معین می بایست موضوعات مورد پرسش را در اختیار مسئول گروه زنان و زایمان قرار دهند تا در خصوص آموزش های مربوطه برنامه ریزی نمایند.

۸- متخصصین زنان شهرستان ها می بایست بطور مستمر و طی برنامه زمان بندی مشخص با استاد معین خود جلسه ملاقات حضوری داشته باشند. در این جلسات بحث و تبادل نظر در خصوص چالش های سلامت مادران صورت گرفته، پیشنهادات لازم ارائه شده و مورد برنامه ریزی قرار گیرد. (۱۰-۸۸)

۹- دانشگاه بر اساس فعالیت اساتید معین، اقدامات لازم در راستای قدردانی شایسته از زحمات آنان بعمل خواهد آورد.